

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยสรุปการวิจัยเป็นลำดับดังต่อไปนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอก
เกี่ยวกับสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน
2. เพื่อศึกษาระดับความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกเกี่ยวกับสุขภาพ
กับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวานที่มีสถานภาพส่วนตัวต่างกัน

5.1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1. ความเชื่ออำนาจภายในตนเกี่ยวกับสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติ-
กรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน
2. ความเชื่ออำนาจภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติ-
กรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน

5.1.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ป่วยเบาหวานที่เข้ามารักษาที่แผนก
ผู้ป่วยนอกคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น
ในเดือนมีนาคม 2537 จำนวน 100 คน

5.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทั่วไป

2. แบบวัดความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกเกี่ยวกับสุขภาพของ
วอลสตันและวอลสตัน (Wallston and Wallston, 1982)

แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย กรรณิการ์ (2527)

3. แบบวัดพฤติกรรมการดูแลตนเอง โดยสร้างจากยึดหลักความจำเป็น
ในการดูแลตนเองขณะเจ็บป่วยของโอเรม (Orem, 1985)

5.1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

นำแบบวัดไปแจกให้ผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้ป่วย
ทราบ อธิบายขั้นตอนและวิธีการทำ

5.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

(1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(2) คำนวณหาค่าพิสัย ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความเชื่อ
อำนาจภายใน-ภายนอกเกี่ยวกับสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลตนเอง

(3) คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 2 คู่ทีละคู่ โดยใช้
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment
Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

(1) ความเชื่ออำนาจภายในตนเกี่ยวกับสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวก
กับพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

(2) ความเชื่ออำนาจภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพตนมีความสัมพันธ์กับ
พฤติกรรมการดูแลตนเอง ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ความเชื่ออำนาจบุคคลอื่นเกี่ยวกับสุขภาพมีความสัมพันธ์ทาง
บวก กับพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

2.2 ความเชื่ออำนาจบังเอิญเกี่ยวกับสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางลบ
กับพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

(3) ระดับความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน ที่มีสถานภาพส่วนตัวต่างกัน คือ

3.1 เพศ เพศหญิงและเพศชายมีความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับเดียวกันและเป็นระดับที่ดี

3.2 อายุ ผู้ป่วยที่มีช่วงอายุ 41-60 ปี และ 60 ปีขึ้นไป มีความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับดี ผู้ป่วยที่มีช่วงอายุ 20-40 ปี มีความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับต่ำ

3.3 ระดับการศึกษา ผู้ป่วยที่ได้รับการศึกษา มีความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพและพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับที่ดี ผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการศึกษาจะมีความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลตนเองระดับต่ำ

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1 ด้านการบริหารและการพยาบาล

จากการศึกษาพบว่าความเชื่ออำนาจบุคคลอื่นเกี่ยวกับสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง ซึ่งบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องคือ แพทย์ พยาบาล ญาติผู้ป่วย ดังนั้น พยาบาลจึงเป็นผู้ที่ควรมีความรู้ในการ ที่จะให้ความรู้ให้แก่ผู้ป่วยและญาติ และเป็นสื่อในการเพิ่มพลังความสามารถให้รู้จักจัดการเกี่ยวกับตัวเองและสิ่งแวดล้อม โดยพยาบาลต้องพยายามหาสิ่งที่บุคคลกังวลหรือห่วงใยในสุขภาพ และความเจ็บป่วย ทำความกระจ่างเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพที่กำลังประสบ ตลอดจนเป้าหมายและวิธีการดูแลตนเองเพื่อบรรลุเป้าหมายทางสุขภาพ และเพื่อช่วยให้ประสิทธิภาพในการดูแลตนเองมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการศึกษา ส่วนบุคคลที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเกี่ยวกับสุขภาพนั้น ควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีพฤติกรรมดูแลตนเองให้ดียิ่งขึ้น โดยอาจจะมีการให้แรงเสริม (Reinforcement) เพื่อให้พฤติกรรมนั้นอยู่คงทนจนกลายเป็นนิสัย

5.2.2 ด้านการศึกษา

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพจึงได้แนวคิดของความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะสอดแทรกให้นักศึกษาคิดในการวางแผนการพยาบาลโดยใช้ระบบการสอนและแนะนำ ซึ่งประกอบด้วย การสอน การให้คำปรึกษา แนะนำแนวทาง และการแนะนำโดยเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยที่มีการศึกษาต่ำและอายุช่วง 20-40 ปี

5.2.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.2.3.1 สำหรับผู้ที่จะทำวิจัย ควรจะทำวิจัยหัวข้อเดิม แต่ขยายกลุ่มตัวอย่างเพื่อสามารถนำไปอ้างอิงถึงประชากรได้กว้างขวางขึ้น

5.2.3.2 ผู้ที่ต้องการทำวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่าง ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตนเกี่ยวกับสุขภาพกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง ในผู้ป่วยโรคเรื้อรังอื่น ๆ ที่ต้องมีการดูแลตนเองอย่างต่อเนื่อง เช่น ผู้ป่วยโรคไต ภาวะที่มีเลือดออกในทางเดินอาหาร โรคปอดเรื้อรัง โรคความดันโลหิตสูง เป็นต้น

5.2.3.3 ผู้ที่ต้องการทำวิจัยควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีความเชื่ออำนาจภายในตน เกี่ยวกับภาวะที่ต่างกัน เช่นผู้ป่วยที่มีความรุนแรงของการเจ็บป่วยที่ต่างกัน